

РЕШЕНИЕ

№ 3735

гр. София, 12.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Яна Ем. Владимирова

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20221100503369 по описа за 2022 година

Производство по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 22.12.2021 год., постановено по гр.дело №57759/2020 год. по описа на СРС, ГО, 144 с-в, ЗАД „Д.Б.Ж.И 3.“ е осъдено да заплати на ЗК Б.И.“ АД по искове с правно основание чл. 411, ал. 1 КЗ и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от **3 355.85 лв.**, от която 3 340.85 лв. – регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение по застраховка „Автокасco“, сключена със застрахователна полица №E18600000815, със срок на действие от 07.03.2018 год. до 06.03.2019 год. и щета №1803036408 във връзка с пътнотранспортно произшествие /ПТП/, настъпило на 15.11.2018 год. в гр.Троян, ул.“*****“, между товарен автомобил „Мерцедес 1422“ с рег.№***** и товарен автомобил „Фолксваген Голф“, в резултат на противоправно поведение на водача на товарен автомобил „Мерцедес 1422“, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответното дружество – полица №BG/30/118001426458 и 15 лв. – ликвидационни разноски, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 20.11.2020 год. до окончателното ѝ изплащане /при допусната от СРС очевидна фактическа грешка при отразяване на годината на подаване на исковата молба, която е посочена като 2021 год./ и сумата от **478.21 лв.**, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 27.06.2019 год. до 20.11.2020 год., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноски по делото в размер на 782 лв., като исковете са отхвърлени в останалата им част до пълните предявени размери и ищецът е осъден да заплати на ответника на основание чл. 78, ал. 3 ГПК направените разноски по делото в

размер на 249 лв.

Срещу решението в частта му, в която са уважени предявените искове, е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответника ЗАД „Д.Б.Ж.И 3.“. Жалбоподателят поддържа, че не били налице фактически и правни основания за присъждане на претендирането регресно вземане в полза на ищеца. Първоинстанционният съд не бил обсъдил поотделно и в съвкупност всички доказателства по делото и допуснал процесуално нарушение като не назначил повторна съдебна автотехническа експертиза. Налице били несъответствия между събраните доказателства по делото и възприятия от вещото лице механизъм на произшествието. От събраните гласни доказателства се установява, че товарен автомобил „Фолксваген Голф“ не бил в движение, а бил паркиран към момента на съприкосновението между двата автомобила. Водачът на посочения автомобил не бил категоричен дали към момента на настъпването на ПТП се е намирал в превозното средство, докато водачът на товарен автомобил „Мерцедес“ бил посочил, че другият водач не бил в превозното средство по време на произшествието. Неправилно СРС не бил намалил обезщетението с оглед значителния принос на водача на увреденото превозно средство, застраховано при ищеца и необосновано бил приел, че процесното събитие се е реализирало на паркинг. Водачът на товарен автомобил „Фолксваген Голф“ бил извършил нарушение на ЗДвП, тъй като бил паркирал на неразрешено място – на кръстовище, при това в тъмната част на денонощието, без да е пуснал аварийни светлини, както и без да обозначи паркирането/престоя си. В този смисъл приносът му бил 50 %. Ето защо моли решението на СРС да бъде отменено в обжалваната му част, а исковете отхвърлени, евентуално – частично отхвърлени /с оглед релевираното възражение за съпричиняване/. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Ответникът по жалбата ЗД Б.И.“ АД счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено в обжалваната му част. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявени за разглеждане искове с правно основание чл. 411, ал. 1 КЗ вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната част. Не е допуснато и нарушение на императивни материални норми.

Решението е и правилно, като на основание чл. 272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната

жалба е необходимо да се добави и следното:

Встъпването в правата на увреден от страна на застраховател, който го е обезщетил в изпълнение на поети с договор за имуществено застраховане задължения, срещу застрахователя на гражданската отговорност на деликвента – чл. 411, ал. 1 КЗ се обуславя от установяването в доказателствена тежест на ищеца на три групи факти: 1/ наличие на валиден договор за имуществено застраховане с увредения и плащането по него на обезщетение за настъпили вреди, както и на обичайните разноски за неговото определяне; 2/ възникнали права на увредения срещу причинителя на вредите на основание чл. 45, ал. 1 ЗЗД – т.е., че вредите са причинени от деликвента, с негово виновно и противоправно поведение и 3/ наличие към момента на настъпване на ПТП на сключен валиден договор за застраховка „гражданска отговорност“ между деликвента и ответника.

Установено е по делото, а и не се спори, че на 09.02.2018 год. между ищеца и „С.“ ЕООД бил сключен валиден договор за имуществено застраховане „Автокаско“ Хит, с обект товарен автомобил „Фолксваген Голф“ с рег.№***** и със срок на застрахователно покритие от 00.00 ч. на 07.03.2018 год. до 24.00 ч. на 06.03.2019 год. По силата на договора ищецът е приел да покрива риска от повреди по собственото на застрахования МПС, а последният – да заплати застрахователна премия, ведно с данък, в размер на 833.16 лв. /която не се спори, че е била заплатена/

Доказано е също така, че в срока на действие на договора за имуществено застраховане – на 15.11.2018 год. е настъпило застрахователно събитие – пътнотранспортно произшествие в гр.Троян, ул.“*****“, с участието на горепосочения застрахован автомобил, управляван от М.Д.Т. и товарен автомобил „Мерцедес 1422“, с рег.№*****, управляван от М.Х.Б., за което на 16.05.2019 год. застрахователят /ищецът/ е изплатил на сервиз „Автотехника ПМ“ ЕООД /извършил ремонта на процесния автомобил/ застрахователно обезщетение в размер на 10 796.47 лв. /фактът на осъществяването от ищеца заплащане на застрахователно обезщетение не е бил спорен между страните/.

Безспорно е между страните и съществуването на валиден договор за застраховка „гражданска отговорност“ между ответното дружество и собственика на товарен автомобил „Мерцедес 1422“, с рег.№*****, със срок на застрахователно покритие от 12.05.2018 год. до 12.05.2019 год., който покрива и отговорността на водача М.Х.Б..

Спорният между страните въпрос по същество във въззивното производство е свързан с механизма на настъпването на процесното ПТП, в т.ч. чия е вината за неговото настъпване, респ. налице ли е съпричиняване на вредоносния резултат.

Принос по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД има винаги, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за осъществяване на деликта и за възникване на вредите или е улеснил механизма на увреждането, предизвиквайки по този начин и самите вреди /или необходимо е действията или бездействията на пострадалия да са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т.е. последният да е тяхно следствие/.

Настоящият съдебен състав приема, че събраните писмени доказателства по делото,

гласните доказателства чрез разпита на свидетелите М.Д.Т. и М.Х.Б., чиито показания следва да бъдат ценени като ясни, последователни, житейски логични и кореспондиращи с останалия доказателствен материал, както и заключението на вещото лице по допуснатата и изслушана в първоинстанционното производство съдебна автотехническа експертиза, което при преценката му по реда на чл. 202 ГПК следва да бъде кредитирано, обсъдени в съвкупност, установяват деликта и причинната връзка с вредите, а именно процесното произшествие е настъпило на 15.11.2018 год., около 19.45 ч., като при движение на товарен автомобил „Мерцедес 1422“ по ул. „Акад. *****“, в района срещу фирма „Хемус“, водачът му предприел маневра за паркиране на заден ход, при което настъпил удар с паркирания зад него товарен автомобил „Фолксваген Голф“, в резултат на което били увредени детайли и части на последния. Установено е също така, че няма пътни знаци, ограничаващи или разрешаващи паркирането и престоя на пътни превозни средства в района на процесното кръстовище между ул. „Акад. *****“ и ул. „Червянска лъка“.

При установеното местоположение на превозните средства – вещото лице е изготвило мащабна скица, показваща мястото на паркирания товарен автомобил „Фолксваген Голф“ и на посоката на движение на товарен автомобил „Мерцедес 1422“, противно на приетото от СРС, настоящият съдебен състав приема, че причината за настъпване на ПТП е както поведението на водача на товарен автомобил „Мерцедес 1422“, който е започнал движение назад, без да се убеди, че пътят зад превозното средство е свободен, в нарушение на правилото на чл. 40, ал. 1 ЗДвП, така и поведението на водача на товарен автомобил „Фолксваген Голф“, който е паркирал превозното средство на по-малко от 5 метра от процесното кръстовище, в нарушение на чл. 98, ал. 1, т. 6 ЗДвП – за което следва да бъдат съобразени и техническите характеристики /габаритите/ на товарен автомобил „Мерцедес 1422“. Различен извод не следва от наличието на противоречие в показанията на свидетелите М.Д.Т. и М.Х.Б. по отношение на обстоятелството къде точно е бил паркиран товарен автомобил „Фолксваген Голф“ – на паркинг, извън пътното платно /както сочи първият свидетел/ и пред паркинг, на пътното платно /както сочи вторият свидетел/, тъй като същото е несъществено, доколкото от значение за предмета на спора е единствено отстоянието на паркираното превозно средство от процесното кръстовище.

Следователно деянието на водача на товарен автомобил „Мерцедес 1422“ е противоправно и в пряка причинна връзка от него за собственика на увреденото МПС са произлезли вреди. Вината се предполага – чл. 45 ал. 2 ЗЗД. В този смисъл увреденият има срещу виновния водач вземане по чл. 45, ал. 1 ЗЗД. Застрахователят е встъпил в правата на увредения по силата на факта, че е платил обезщетение за причинените с деликта вреди и за него е възникнало регресно право срещу деликвента, респ. срещу неговия застраховател по застраховка „гражданска отговорност“.

Същевременно водачът на товарен автомобил „Фолксваген Голф“ е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат. В настоящия случай приносът на пострадалия е правнорелевантен за определяне на размера на дължимото обезщетение и следва да бъде отчетен с оглед своевременно релевираното от ответника възражение /чл. 131 ГПК/ и тъй

като извършителят на деянието отговаря за действителните вреди, а последните съгласно чл. 51, ал. 1 ЗЗД са тези, които са пряка и непосредствена последица на деянието. Вредите, които са причинени от пострадалия, не са пряка и непосредствена последица на извършеното деяние от причинителя на вредите – за тях последният не носи отговорност.

По отношение на размера на дължимото застрахователно обезщетение, въззивният съд приема, че разпоредбата на чл. 386, ал. 2 КЗ предвижда, че застрахователното обезщетение трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на събитието и целта е да се стигне до пълно репарирание на вредоносните последици. В съдебното производство дължимото обезщетение от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност” се остойностява с размера на действителната стойност на вредата към деня на настъпване на събитието – чл. 499, ал. 2 КЗ, а не съгласно прилаганата от застрахователя методика към Наредба № 49 от 16.10.2014 год. Също така обезщетението не може да надвишава действителната /при пълна увреда/ или възстановителната /при частична увреда/ стойност на застрахованото имущество, т.е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество – чл. 400, ал. 1 КЗ, съответно стойността, необходима за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качеството, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка – чл. 400, ал. 2 КТ и съответно е лимитирано от застрахователната сума по договора – чл. 386, ал. 1 КЗ. В частност от кредитираното заключение на вещото лице по съдебната автотехническа експертиза се установява, че към датата на застрахователното събитие увреденият автомобил е бил в експлоатация 2 години, 8 месеца и 8 дни от датата на първоначалната регистрация /07.03.2016 год./, както и че стойността на ремонта, необходим за отстраняване повредите по него по средни пазарни цени възлиза на 8 754.10 лв.

Разпоредбата на чл. 411, ал. 1 КЗ изрично включва в размера на платимото по регресен път обезщетение обичайните разноски, направени за определяне на заплатеното обезщетение. В частност експертното заключение е било необходимо за ищеца при преценката за наличието на основание за заплащане на обезщетение и при определяне на вида и размера на щетите и съответно следва да се счита за такива обичайни разноски, които е установено въз основа на събраните писмени доказателства по делото и заключението по съдебната автотехническа експертиза, че възлизат на 15 лв.

Преценката на значимостта на допуснатите от водачите на процесните превозни средства нарушения на правилата за движение по пътищата обуславя извод за равностоен принос за настъпването на вредите, т.е. 50/50. При установения размер на претърпените имуществени вреди от 8 754.10 лв., размерът на дължимото от ответника обезщетение, определен при условията на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, възлиза на 4 377.05 лв. Доколкото е безспорно между страните, че ответникът е заплатил на ищеца преди образуването на исковото производство сумата от 5 413.25 лв. /включваща и 15 лв. – ликвидационни разноски/, то релевираната главна претенция се явява неоснователна и подлежи на отхвърляне. А щом няма главно задължение, не може да възникне задължение за обезщетение за забава по чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Ето защо решението на СРС следва да бъде отменено в обжалваната му част /както и в частта му, в която в полза на ищеца са присъдени разноски/, а исковете – отхвърлени.

По отношение на разноските:

С оглед изхода от настоящия спор и на основание чл. 78, ал. 3 и 8 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя /ответника/ неприсъдената част от разноските в първоинстанционното производство за възнаграждение за вещо лице, депозит за призоваване на свидетел и юрисконсултско възнаграждение в размер на 311 лв., както и направените разноски във въззивното производство за държавна такса в размер на 123.15 лв.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящето решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решението от 22.12.2021 год., постановено по гр.дело №57759/2020 год. по описа на СРС, ГО, 144 с-в, в частта му, в която са уважени предявените от ЗД Б.И.“ АД срещу ЗАД „Д.Б.Ж.И З.“ искове с правно основание чл. 411, ал. 1 КЗ и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, както и в частта му, в която ответникът ЗАД „Д.Б.Ж.И З.“ е осъден да заплати на ищеца ЗД Б.И.“ АД разноски за първоинстанционното производство в размер на 782 лв., като вместо това постановява:

ОТХВЪРЛЯ предявените от ЗД Б.И.“ АД, ЕИК *****, с адрес: гр.София, бул.“****”, срещу ЗАД „Д.Б.Ж.И З.“, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: гр.София, ж.к.“****”, бул.“****”, искове с правно основание чл. 411, ал. 1 КЗ и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от 3 355.85 лв., от която 3 340.85 лв. – регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение по застраховка „Автокаско“, сключена със застрахователна полица №E18600000815, със срок на действие от 07.03.2018 год. до 06.03.2019 год. и щета №1803036408 във връзка с пътнотранспортно произшествие /ПТП/, настъпило на 15.11.2018 год. в гр.Троян, ул.“****”, между товарен автомобил „Мерцедес 1422“ с рег.№***** и товарен автомобил „Фолксваген Голф“, в резултат на противоправно поведение на водача на товарен автомобил „Мерцедес 1422“, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответното дружество – полица №BG/30/118001426458 и 15 лв. – ликвидационни разноски, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исквата молба – 20.11.2020 год. до окончателното ѝ изплащане и за сумата от 478.21 лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 27.06.2019 год. до 20.11.2020 год.

ОСЪЖДА ЗД Б.И.“ АД, ЕИК *****, с адрес: гр.София, бул.“****”, да заплати на ЗАД „Д.Б.Ж.И З.“, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: гр.София,

ж.к. "*****", бул. "*****", на основание чл. 78, ал. 3 и 8 ГПК направените разноси в първоинстанционното производство за възнаграждение за вещо лице, депозит за призоваване на свидетел и юрисконсултско възнаграждение в размер на 311 лв., както и направените разноси във въззивното производство за държавна такса в размер на 123.15 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____